

1999 йил — Аёллар йили

Азиза ва Норкулова бу йил 77-баҳорини қаршилламоқда. У Ғузор туманининг Саилғор қишлоғида истиқомат қилади. Умр йўлдоши Чори Бобо Аноров хотин 83 ёшда. Улар 11 фарзандни тарбиялаб воғва етказишган. Фарзандлари аяни қуларда халқ ҳўжалигининг турли соҳаларида хизмат қилишмоқда. Уқитувчи, дориншўнос, мухандис, ишчи...
Азиза ва Чори Бобо хоҳир 51та навар, 11та чеvara-лари қўчоғида қарлик гаштини суртишмоқда.
СУРАТДА: Азиза ва Норкулова келини Гулчеҳра Тоштемирова билан.
Абдураҳул ПАРДАЕВ олган сурат.

Учинчи 8-тўртинчи кун шекилли, одатдагидек тушиқидан сўнг пахтазорни тарқ этиб, «уймиз»-га қайтидим, ичкари кириб қараётган қизилдим. Цейиннинг «Ташлиқ-сини ўқиша тутидим. Хўп, топиб ёган-да! Оданинг, айниқса, авларнинг руҳий дунесини ипидан-иғисига очиб ташлаган. Эҳтимом, авларнинг уларни ҳам билмайдиган юрак сирларини топган, тасвирлаган...
Цейиннинг асарларини ўқиб тугатсам, унинг инсон руҳий оламнинг билимдони сифатидаги маҳоратини тадиқ этсам, номзодлик ишим нақ немис адабиётшуносларининг назарига туша, қамини қамтарини Олмонига вҳуд Австрияга тақлиф этиша, қимсан узбекнинг 8-боб олими немис адибининг маҳорати мавзюида немисларнинг узига ақл ургатса!

— Гапирмайсаларми? Кани, сен гапир-чи, — шундай деб уларнинг каттасига қардим. Хатто қўлимни қўзиб, унинг қўлидан тўтмоқчи, утириша дэваят этмоқчи ҳам бўлидим. — Вой, вў, у, жуда уят бўлиб кетибди-ку, сен катта экансан, қани, дарвор буринингни арт-чи! Румолчагин борми, мана, сингилнингга қара, вой, қизлар ҳам шундай...
— Гапирмайсан, опа-сингил халққатан ҳам гирт шарпадек, гўё алланимдан ясалган одамдек, қилт этмай тураривчида. Урим-дим турий қараётган утирдим. Шундагина «девога бўлса-я!»

ди келишиб олгандек қўлидаги нон бурдасини оғининг остига тушириб юборди, каттаси нонни яланг овги билан босди. Кафтининг сирти билан сулагини артмоқчи эди, башарасини баттар бежади.
Кўнглим беҳузур бўлиб нима қилишимни билмай қолдим. Шундагина опа-сингил мендан бирон лаҳза куз узмай туришганини пайқадим. Нима қилай, қўлидан тутиб в кутариб ховлига очкичи ташлайми, хайдаб солайми?..
Шу кўнглида бирор қарорга келиб улгурмаган ҳам эдимки,

сига қочди...
Хона бирдан оғир сукунат оғушига чўкди. Бир кўнглим, шартта ташқарига чиқиб, далага, йўқ, шаҳарга жўнаб қолгим келди. Нима қиламан бу ерда? Менга нима зарил, шу овлоқда ётиш? Қош қорайса қораяр, ҳозирроқ далага чиқман, теримчиларнинг узларни ҳам даладан пайқатган бўлиши керак. Обид билан Одилга аҳволни тушунтираман, қўч-қўронни ортиб...
Ташқаридан шипиллаб оёқ товуши яқинлашди, икки қара-вот уртасида қаққайиб турганча кутдим, иттифоқо деразадан...келишчак кўринди. У менга бош кутариб қарамасди, кўлидаги касани дераза тоқчасига қўйди, нимадир демакчи бўлиб гудранди, лекин оғзидан тушунарли суз чиқмади, бу етмагандай, мен ҳам тилим казмага қелмай турардим.
Келишчак кетди, мен нима қилдим билмай, аввал хавлини жамлаб олишни мушқалладим. Дераза тоқчасиди касса қарадим, унда биланер биланермас буғ кутарилаётган эди. Эндигина бир қадам ташлаб, бориб касани олмақчи ҳам эдимки, деразада яна келишчак пайдо бўлди. Назаримда, у боа касани қўйганидан сўнг узоққа кетмаган, балки, шундоққина деразанинг ёнида туриб қолган ва мана, энди журъат йиғиб яна уй ичкарисига — мен томонга юз бурган эди. Мен баттар шошиб қолдим, анг-танг бўлиб, баттар қуларданландим. Ахир, мана, турт қулардан бери шу ўлда яшайётган бўлишим да, хали бирон марта келишчак билан юзма-юз келмадик, у билан хатто саломалик ҳам қилмадик. Энди эса...
— Ака..
Келишчакнинг товуши жуда ҳам мулоий, бунинг устига шу қадар ёлборувчан оҳанда эдикки, азобойи этим жимирлашдини, на қизларни олиб чиқишда мендан ёрдам сўрашини билмай турардим.
Қизлар дераза томон ўгирилишди. Кейин... кейин қизлар келишчакнинг амрига бўйсуниб ўлардан ирриб чиқиб кетдимки эди, келишчак уйга кириб уларнинг қўлидан ушлаб сургадимми — сезмай қолдиман. Хавлим қурқув, андиша, хавотир ва алкам ара-лаш туғилган қоринишгада кезти-роб чекётган қоринишнинг дам қизариб, дам оқарётган чеҳра-

НОБОП ХОНАДОН ТАШВИШЛАРИ

ВОКЕИЙ ХИКОЯ

дешан тахмин хавлидан кечди. «У холда нега гапирмайди? Миқ этмайпти-ку?...»
— Унинг қарда? — деб савол қотдим қизларнинг каттасига.
— Жавоб бўлмади.
— Исминг нима? — деб юзландим қизинга.
Нижоят, «жабоб» урнида шикилки қичина «миқ» этиб қўлди. Энди гапирса керак, деб кутдим, йўқ, бу умидим ҳам пунга чикди. Каттаси иржитиб оғини ярим қаричина олдинга — мен томон сурди, шунга қўлиб тургандек қичғи унга «жур» бўлди. «Иккови югура келиб устима ташланса-я!...». Юрагим орақма қортиб кетди, ичимда қалима келтирдим. Қаровотини боа томонда турган жомадон устидаги чоладан бир бурда сандирдим да, икки бўлиб опа-сингилга узадим. Қизлар хатто нонга қўл қўзимда ҳам. Нон бурдасини уларнинг қўлига зўрлаб тутказдим ҳисоб. Назаримда, улар жуда оқчагандек, оқлик туғайли меннинг ҳеч бир гапимга, хатти-ҳаракатимга парво қилмаётгандек туюлди. Нонни олганди, пақос оғзига тикади деб кутган-дим. Янглишиман. Иккови худ-

ЧОРТОҚ СИХАТГОҲИ ЧОРЛАЙДИ

Наманган вилоятида жойлашган «Чортоқ» санаторийи нафкат шифобахари суви, даволан муолажалари билангина эмас, бу ерга келувчиларга яратилган қўлай ва яхши шароити билан ҳам катта қизиқтириш уйғотмоқда. Шароит яхши бўлган, талабдорлар ҳам қўйишни табиий. Сихатгоҳқа келувчилар сонин ой сарин ортиб бораётгани ҳам шундан далолат берилади. Сихатгоҳда йил давомига беш миндан ортиқ киши дам олиши қўда тўтилади.
Хўжалик ҳисобида фаоллият кўрсатаётган санаторияда турт юз олтинта ходим самарали меҳнат қилади. Аёллар йили муносабати билан бу ер-

«ЗИЁЛИЛАР САРОЙИ»ДА МУЛОҚОТ

Яқинда Самарқанд вилоят хокимлиги «Зиёлилар саройи»да вилоят, шаҳар, туман ва тармоқ газеталари муҳаррирлари, телевидение раҳбарлари «Матбуотда бошқарув ишнини тақомиллаштириш муаммолари» хусусидаги семинарга тўпланди.
«Журналистлар ўзаро ҳамкорлиги», «Муҳаррирлик масъулияти» газети ишнини компьютерлаштириш мавзюидаги суҳбатлар анжумани қатнашчиларида катта қизиқтириш уйғотди.
Иктисод фанлари доктори, СамДУ профессори К.Саидов журналистлар билан иктисодий ислохотлар жарафинининг муаммолари хусусида суҳбатлашди.
М. ЗИЁДИНОВ

СПОРТ АВТОПОЙГА БЎЙИЧА ЧЕМПИОНАТ

Жиззахда автопойга бўйича Ўзбекистон чемпионати бўлиб ўтди. Бу мусобақада мамлакатимизнинг қўли автопойгачилари иштирок этди.
Жамоа ҳисобида Самарқанд вилояти биринчи ўринни, Жиззах вилояти спортчилари эса иккинчи ўринни эгаллашди. Учинчи ўринни эса республикамизнинг «Ватанпарвар» ташкилотининг техник спорт клуби қўлга киритди.
(УзА)

ТАБИАТ ШИФОХОНАСИ

кур витаминга бўлган бир сунталик эҳтиётини қўлайди. Редисканинг таркибида витамин С дан ташқари, витамин В1, В2 РР, ферментлар, микроэлементлар, эфир майлари бўлади. Редиска таркибидаги эфир майлари иштаҳани очиша ёрдам бериб, модда алмашинувини яхшилайди. Шунингдек, эфир майлари туғайли редиска бактерицидлик хусусиятига эга. Ундаги клетчатка ичак фаолиятини уйғунлаштириши, таркибидаги қалий эса организмдаги туз-сўв муносибигини сақлаб туради, юракнинг ишлаш фаолиятини нормал сақлайди.
(«Шифобахш неъматлар» китобидан).

Хўрматли ишбилармон ва тадбиркор жаноблар!
Республика Қўчас мўлк биржаси Тошкент вилоят филиали Сиз азналарни 1999 йил 10, 15, 22, 29 декабрь кунлари соат 11.00 да ўтказиладиган навбатдаги Аукцион савдосига таклиф этади. Савдога қўйидаги дўкон қўйлади: Ангрн шаҳар 5/3 даҳаси 21-уйда жойлашган «Тоҳир» дўконининг 1/2 қисми. Бошланғич баҳоси — 848658 сўм.
Манзиллими: Тошкент шаҳар, Хоразм кўчаси 51 уй, 3-қават 9 ва 10 хоналар. Тел: 132-00-37, факс: 133-49-31.

«КИШЛОҚ ҲАЁТИ» СИЗНИНГ ГАЗЕТАНГИЗ

Азиз газетхон!
Сиз, «Қишлоқ ҳаёти»га обуна бўлдингизми?
Йил-ўн икки ой хонадонимга маънавият кириб борсин, нур кириб борсин десангиз,
«Қишлоқ ҳаёти»га ёшаш ошно бўлсангиз маданий ҳаётликлардан вақтида хабар топасиз. Дунё воқеаларидан воқиф бўласиз. Фаройиб ҳодисалар хусусида қизиқарли мақолалар ўқийсиз.

2000 йил учун ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

ти»га ёзилинг! Газетамиз билан иқтисодий-сиёсий, ижтимоий-даги кундалик энг муҳим янгиликлардан вақтида хабар топасиз. Дунё воқеаларидан воқиф бўласиз. Фаройиб ҳодисалар хусусида қизиқарли мақолалар ўқийсиз.

«Қишлоқ ҳаёти» — Сизнинг энг яқин ҳамроҳингиз, суҳбатдошингиз!

«Қишлоқ ҳаёти» газетасининг нашр индекси — 144.

ТУЗ ҲАҚИ

Шоҳ газанасига ўғри тушди. Тирхўшлардан тушаватган ой нури газанасидаги қўйма олтин, тилло танага, зебу зинаят ва қумуш буюмларини қамалақдай сехри уйнатар, ҳар қандай тўқ қузни ҳам жоҳириятди, беҳиштиер ўғриллик қилиша ундар эди.
Уғри ичкарига кириб, довлараб қолди, эс-ухсини йўқотди. Андақ ғурурат хатмай қолди, газандаги қимматбаҳо буюмлардан кутариб билганича умариша жазм қилди. Бирок... Овғи остидаги нур таратиб турган нарсаси гаҳақон қўзи тушди. Олмос деганлар шу бўлса керак, деб тусмоллади. Кейин уни қўлига олиб, сийпабди, тиришдиша тушаватган нурга тулди, хидларди, хатто тишлаб ҳам қурди. Ялтироқ нараси тишлари орасида теда эриб кетди. Тазминдан туз бўлаги эқалигини аник сезди, оғзида эриган шўр сувни-намасобни беҳиштиер ютиб юборди. Сўнг қағида қолган бўлағини отиб юборди...
Уғри туз буюмларга энди қўл қўрган эди, бирдан хавлига етиб ухлаб тушига қирмаган қўрқинчи бир фанр чарх уриб қолди.
— Бир кун туз инчан жойга қирқ кун салом бер, дегуеини эдилар пададори бузқуруқини. Ахир, мен дэвалтановхон газанасида ҳозиргина туз татимди-ку. Туз инчан жойда ўғриллик қилсам, бу — қурманлик бўлмайди, эй, ноқобил инсон!
Уғри газанга қандай қирган бўлса, туз инчан жойдан ҳам шу аллоҳда — қўч-қўруқ чиқиб кетди...
Эрта тонда сарой авилари ўғрилликдан воқиф бўлишди. Газаначи билан вақир ўғри баҳорасида хазинани роса умариб, кейин бу шум хабарини шоҳга ошириб-тоши-

риб етказишди. Шоҳ даргазаб бўлиб, уша захоти мамлакат узра жар солдириди.
— Эшитмадим дэманлар, эшитманлар жиманлар, ўтган шуларди тузда газанга ўғри тушди. Қимматбаҳо буюмлар умариб кетилган. Адалатпарвар шохимиз дорусалатини худудийлик барча ўғри-қароқчиларга қарата фармони олийшон берурларким, қимки ўғирланган бойликларни газанга эшигизга ўз иктири ила келтириб тўқса, гуноҳига икорр бўлсин, илло-билло, ул гоғил банда халойик олдида ваф этилур.

РИВОЯТ

Эшитмадим дэманлар, эшитманлар жиманлар-а-рр... Шоҳ фармонидан хабар топан ўғри ҳуши бошидан оғиб, дилтанг бўлиб, уйга сиймай қолди: «Газанга қирган битта ўғри мен бўлсам... Е мендан кейин газанга ўғри босдим, тўла бўлдим?»
Уғри дархўл саройга бош солиб келди. Ваф сўраб шоҳга илтижо қилди, гуноҳига икорр бўлди, туз воқеаси билан боғлиқ ақидани буз-лаб-бузлаб айтиб берди:
— Тақдиринг жин қучаси мен нотавон бандини кутлур даргоҳингизга бошлаб келди. Эзилган бошини қилч қимсам. Газандан муборак овингизга остига туқандиган ҳан нараса олманман, ишонинг, олампанох. Бузғинида тузингиз юри турсан, қай вичдон ила мулкнингизга тажовуз қилманми? Бир кун туз инчан жойга қирқ кун салом бер, деганлар пададори бузқуруқини. «Туз ха-

Баш муҳаррир: **ҲАҲМАТ**
Ўқитир: **РАҲМАТ**

ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ, Олим АТАЕВ, Абдурашид БОБОМИРЗАЕВ, Равшан БОБОМУХАМЕДОВ (ижодий гуруҳ раҳбари), Эркул ЗИКРИЕВ, Комилжон МАЖОНОВ, Собир МУРОДОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосарлари), Мамуржон ҚИЁМОВ (масъул қотиб).

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, «Узпхтасаноатсотиш» уюшмаси, «Ўзметвазавотузум-саноат-хондинг» компанияси, Агрорасаноат мажмуи ходимлари қасба уюшмаси Марказий Қўмитаси.

Телефонлар: Бош муҳаррир ўринбосарлари — 133-16-27, 133-44-43, масъул қотиб — 136-56-26, ижодий гуруҳлар: агросаноат мажмуи — 133-09-93, ижтимоий ҳаёт ва ҳуқуқ, молиявий хизмат — 136-56-30, макроиктисодиёт — 136-56-25, маънавият-маърифат ва спорт — 136-54-42, хатлар ва вилоят муҳбирлари билан ишлаш — 136-56-30, реклама ва эълонлар — 136-54-44.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР Кўчаси, 32

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмақонаси. Корхона манзили: «Буёқ Турон» кўчаси, 41-уй.

«Қишлоқ ҳаёти» материалларини қўчириб босиш фақат тахририят руқсати билан амалга оширилади.